

арешту повинно було або звільнити арештованого, або взяти у Президії ВУЦВК дозвіл на його подальшу ізоляцію, якщо того вимагали особливі обставини справи. Всі кримінальні справи по спекуляції, посадовим і іншим злочинам, що знаходилися до опублікування цієї постанови в розробці ВУНК та її органів, необхідно було в двухнедільний термін передати в ревтрибунал або в народні суди по підсудності.

Створення республіканських ДПУ не означало простої зміни назви органів державної безпеки. Головне в реформі НК полягало в зміні характеру і методів їх діяльності в умовах, що склалися після закінчення громадянської війни. Намічався поступовий відхід від надзвичайних заходів і надзвичайних функцій. НК тепер повинні були стати не надзвичайними, а нормальними, установами, що забезпечують охорону державних інтересів.

Біляцева Д.

Державний біотехнологічний університет

ПОЛІТОЛОГІЯ ЯК НАУКА

Політична наука займає чільне місце серед інших суспільних наук. Її висока значимість визначається важливою роллю політики у житті суспільства. У сучасному розумінні зазвичай політологію тлумачать як науку про політику чи світ політичний. Йдеться про особливу підсистему суспільства, пов'язану з владою, державою, політичними відносинами та процесами, що протікають у тому чи іншому суспільстві. Разом з тим, політологія тісно пов'язана з історією, філософією, соціологією, правознавством, економікою та іншими соціально-гуманітарними дисциплінами. При вивченні політології необхідно враховувати цю обставину, але пам'ятати, що вона має свій власний предмет.

Політологія- наука про політику, про закономірності виникнення політичних явищ (процесів), про способи та форми їх функціонування та розвитку, про методи управління політичними процесами, про політичну свідомість культури і т.д. Існує багато визначень поняття «Політологія».

1. Політологія - наука, що традиційно займається дослідженням держави, партій та інших інститутів, які здійснюють владу в суспільстві або впливають на неї, а також низку інших політичних явищ.

2. Політологія - єдина наука про політику.

3. Політологія - загальна, інтегральна наука про політику у всіх її проявах, що включає весь комплекс наук про політику та її взаємини з людиною і суспільством: політичну філософію, політичну соціологію, політичну психологію, теорію політичних інститутів і, перш за все держави і права.

Предметом називають сукупності понять, з допомогою яких ця наука визначає об'єктивну дійсність. Предметом вивчення та дослідження політології виступають такі основні доданки політики, як політичні інститути, політичні процеси, політичні відносини, політична діяльність.

На відміну від інших галузей політичного знання, політологія має на меті проникнути у сутність політики як цілісного суспільного явища; виявити на

макро- та мікрорівні її необхідні структурні елементи, внутрішні та зовнішні зв'язки та відносини, визначити основні тенденції та закономірності, що діють у різних суспільно-політичних системах. Намітити найближчі та кінцеві перспективи її подальшого розвитку, а також виробити об'єктивні критерії соціальної зміни політики.

Крім того, нам необхідно підкреслити різницю між політологією як наукою, завданням якої є вивчення політичної реальності, і політологією як навчальною дисципліною, метою якої є накопичення і передача знань про політику можливо більшій кількості людей.

Очевидно, перші спроби зрозуміти та осмислити політику йдуть у ті далекі часи, коли у суспільстві почали виникати перші політичні інституції. Найбільш ранні уявлення про причини виникнення та функції державних (політичних) форм організації суспільства носили релігійно-міологічний характер. Про це, зокрема, свідчать уявлення стародавніх єгиптян про божественне походження своїх правителів фараонів. За давньокитайським міфом, влада імператора має божественне походження, а сам він є одночасно сином неба та батьком свого народу. Завдяки працям таких знаменитих мислителів давнини як Конфуцій, Платон, Аристотель, політичні погляди та уявлення починають набувати самостійного концептуального характеру. З'являються перші теоретичні категорії, визначення (дефініції) та цілі концепції, що мали філософсько-етичні форми. У цей період з'являється і саме поняття «політика» (Аристотель).

У середні віки політична наука розвивається в рамках релігійної концепції, суть якої зводилася до обожнюваного походження влади. Найбільш яскравими представниками цієї концепції є Аврелій Августин та Хома Аквінський.

У Новий час виникає громадянська концепція політичної думки. Завдяки дослідженням таких видатних мислителів як Н. Макіавеллі, Т. Гоббс, Дж. Локк, Ш. Монтеск'є та інших, вчення про політику та державу було піднято на якісно новий теоретичний рівень. У цей час політична і наука звільняється від філософсько-етичних і релігійних поглядів і поступово трансформується в самостійну науку.

Сучасний вигляд політологія починає набувати з другої половини XIX століття. Це значною мірою пов'язане із загальним прогресом соціологічних знань, з розвитком емпіричних методів дослідження. У цей період політологія стає самостійною, незалежною академічною дисципліною. У 1857 р. у Колумбійському коледжі США було створено кафедру «Історія та політична наука». У 1880 р. у цьому коледжі організується перша школа політичних наук. У 1903 р. США створюється Американська асоціація політичних наук, що існує нині. У 1949 р. під егідою ЮНЕСКО було створено Міжнародну асоціацію політичних наук. Політологія як навчальна дисципліна була введена до програм провідних університетів США та Західної Європи. Отже, як навчальна дисципліна, політологія остаточно утвердилася в середині XX століття. Функції та завдання політології.

Як будь-яка наукова галузь знань, політологія виконує певні функції. Зазвичай виділяють такі як:

1) Пізнавальна - функція визнана пізнавати політичну реальність і давати знання про природу та джерела владних відносин, способи їх раціональної організації.

2) Інструменталістська (або практична) - функція покликана використовувати наукові висновки в політичній практиці, державному управлінні, партійній стратегії та тактиці, у процесах прийняття рішень та технологіях їх реалізації.

3) Функція соціалізації - покликана формувати демократичну політичну культуру громадян, виховувати індивіда як громадянина своєї країни як і взагалі «політичної людини».

4) Діагностична функція покликана визначати відповідність програм політичних курсів як тенденціям соціального прогресу, і реальним можливостям стану розвитку конкретного суспільства.

5) Функція політичної рефлексії покликана виробляти здатність раціонально-критично оцінювати політичні процеси, вільно самовизначатися у житті.

6) Прогностична функція визнана розробляти бажані та можливі варіанти розвитку політичних процесів, враховуючи дію різних факторів.

Завдання політології: формування знання про політику, політичну діяльність; пояснення та передбачення політичних процесів та явищ, політичного розвитку; розробка концептуального апарату політології, методології та методів політичного дослідження. Із цими завданнями органічно пов'язані функції політології. Найважливішими з них є такі: гносеологічна, аксіологічна, управлінська, функція раціоналізації політичного життя, функція політичної соціалізації науки (в рамках системно-управлінського підходу в політології) - це система принципів та прийомів за допомогою яких здійснюється зняття невизначеності, об'єктивне пізнання політичної системи управління державі, а як і політичних, соціальних, економічних та інших наслідків імперативного політичного управління.

Отже, у поданні багатьох вчених предмет політології є міждисциплінарною наукою, предметом вивчення якої є тенденції та закони функціонування та розвитку політичного життя, які відображають реальний процес включення суб'єктів політики в діяльність з реалізацією політичної влади та політичних інтересів.

Література.

1. Воронянський О. В., Зайончковський Ю. В., Романова С. С. Політологія з модулем «Україна, Європа, світ». – 2021.

2. Воронянський О. В. и др. Національний суверенітет: український вимір в контексті світової політичної думки. – 2017.

3. Воронянський О. В., Зайончковський Ю. В. Політична філософія в умовах кризи традиційної методології: глухий кут чи гносеологічний прорив //Гуманітарний часопис. – 2018. – №. 3. – С. 39-51.

4. Kukxa I. et al. State regulation of innovative employment in the context of innovative entrepreneurship development //Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development. – 2019. – Т. 41. – №. 2. – С. 228-236.

5. Моїсєєва Н. І. Становлення системної методології досліджень соціальної комунікації //Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2015. – №. 1. – С. 88-95.

6. Моїсєєва Н. Електронна епоха соціальних комунікацій: структурно-діяльнісні трансформації / Н. Моїсєєва // Вісн. Кн. палати. — 2014. — № 3. — С. 49.

Науковий керівник
докт. екон. наук, проф. Н.І. Моїсєєва

Болдарев В.

Державний біотехнологічний університет

ПРО АКТУАЛЬНІСТЬ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Наша держава потребує фахівців нового зразка – інтелектуальних, креативних, цілеспрямованих, динамічних, з високими духовними потребами. Для цього наша молодь і повинна бути найрозумнішою в нашій країні. У нашої молоді пречудовий смак розуму, в нас є те саме креативне мислення. На студентську молодь дедалі більш очевидним є вплив молодіжної субкультури, відірваної від загальнолюдських духовно-моральних цінностей.

Безперечно, ми погоджуємося з необхідністю духовно-морального розвитку студентської молоді, це повинно бути пріоритетним напрямом національних інтересів нашої держави. На наш погляд, завдання педагогічних колективів ЗВО, батьківської громадськості, молодіжних організацій – навчити молоду людину взаємодіяти на основі моральних цінностей у гармонії з іншими людьми, собою, світом навколо себе – є також і стратегією виховної політики сучасної вищої школи. Така модель освіти має базуватися на засадах демократизму та гуманізму і сприяти створенню умов для особистісного розвитку, самореалізації людини. Натомість, на сучасному етапі розвитку українського суспільства проблема відродження духовності і системи духовно-моральних цінностей залишається актуальною. Вже стало зрозумілим, що сьогодні час освіти, яка полягає лише у пізнанні світу, закінчився, що нині духовність виконує в житті суспільства значущу роль.

Необхідно також звернути увагу на методологічну основу морального виховання. Це є етика – наука про мораль, її природу, структуру й особливості походження й розвитку моральних норм і взаємин між людьми в суспільстві. Оскільки моральність має суспільний характер, то під нормами моральності слід розуміти вимоги суспільства до поведінки людей у певних ситуаціях.

На мою думку, зміст морального виховання – виховання любові, поваги до батьків і старших, вірності у дружбі та коханні, свідомого, творчого ставлення